

UNUSUMUS SARDARABAD

FIEL EXPRESION DEL FENSAR DEMOC. ATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET.

BUENOS
AIRES
AÑO XII
N° 391

Miércoles
18 de
junio
de 1986

EE.UU.:

Fue reelegido como Primado Monseñor T. Manoogian

Hace unas semanas, se realizó en los EE.UU., la 84ª reunión de la Diócesis de la Iglesia Apostólica Armenia (zona este) de dicho país del norte, con el objeto de elegir al Primado.

En dicha ocasión, fue reelegido para dicho cargo, Monseñor Torkom Manoogian.

Esta es la quinta oportunidad en que Monseñor Manoogian es reelegido y su gestión es la más larga que ha desarrollado un Primado en los EE.UU.

Entre los candidatos a dicha función estaban también, Monseñor Nersés Bozabalian, Canciller de la Santa Sede de Etchmiadzin y el R.P. Ghevont Dzairakuni Vartabed Samurian, párroco de la Iglesia San

Vartanantz de Massachusetts.

20 DE JUNIO - Día de la Bandera -

El próximo 20 de junio se cumple el 166º aniversario del fallecimiento de uno de los grandes de la historia argentina, Don Manuel Belgrano.

Nacido en 1770, la historia argentina le debe importantes hechos como la organización del Primer Gobierno Patrio y del ejército del Norte, las batallas de Salta y Tucumán, Vilcapugio y Ayohuma, tras las cuales se retiró a Europa para cumplir funciones diplomáticas.

Fue, además del creador de nuestra enseña patria y un gran economista, un hombre de pensamiento libre. Fue a la par de un hombre ejemplar, un excelente pensador que antepuso los grandes intereses nacionales a cualquiera de sus a-

petencias personales.

Tal vez por ello, el país a tantos años de su muerte aún mantenga viva su me-

moria y lo honre cada 20 de junio, en reconocimiento a su sencillez y vocación de servicio a la Patria.

SE RECONFIRMA EN SU CARGO AL ESCRITOR VARTKES BEDROSSIAN

En el salón "Stepán Shahumian" de Ereván, en el transcurso del Congreso de Escritores Armenios, que se llevó a cabo entre el 20 y el 21 de mayo ppdo., fue elegida la nueva Comisión de la Unión de Escritores de Armenia.

Como consecuencia de la misma, fue reelegido para su cargo de presidente de la Unión de Escritores de Armenia, el destacado escritor Vartkés Bedros-

sian, conocido por nuestra colectividad, en 1983, en el transcurso de la visita que efectuara a nuestro país, a invitación de la Asociación Cultural Tekeyán.

En la citada Comisión, el famoso escritor armenio será acompañado por creadores como Saghatel Harutunian, Aram Krikorian, Norair Atalian y Vahagn Krikorian, quienes tendrán a su cargo las Secretarías.

ESTAMBUL:

El R.P. Manuel Iergatian fue puesto en libertad

El 18 de mayo ppdo., el R.P. Manuel Iergatian, quien se hallaba detenido desde 1980, fue puesto en libertad.

El sacerdote se encuentra actualmente, en la sede de la Iglesia Apostólica Armenia de Estambul, a donde fue conducido por una delegación integrada

por el Canciller de la Sede, Mesrob Dzalraquin Vartabed Mutaflan y el Dr. Antranig Djinguez, abogado.

Cabe recordar que el eclesiástico había sido condenado a catorce años de prisión además de cuatro años y ocho meses de vigilancia especial.

El R.P. Iergatian fue puesto en libertad debido a

una nueva disposición de las leyes turcas.

En una carta enviada por el detenido a Monseñor Papkén Vardjabedian, de los EE.UU., el Padre Manuel le comentaba que lo alentaba la idea de poder pasar el período de vigilancia especial en el Patriarcado de Estambul.

Unión General Armenia de Beneficencia XV Olimpiadas Sudamericanas Interligas 8 al 13 de julio de 1986

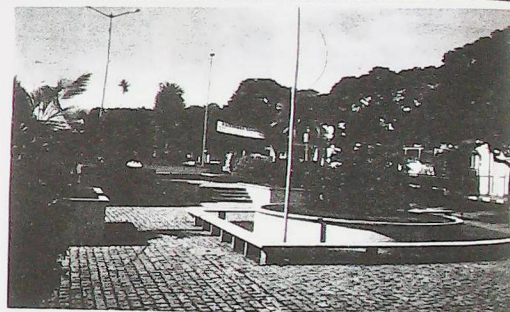
Participan las delegaciones de BUENOS AIRES, CORDOBA, MONTEVIDEO Y SAN PABLO
Sede: Buenos Aires

II Grupo de Jovens a Armênia da UGAB se prepara para visitar a Mãe Pátria

A black and white photograph of a modern building with a sign that reads "SUNSHINE". The building is partially obscured by palm trees and other tropical vegetation in the foreground. A paved road or driveway leads towards the building. The sky is overcast.

REYNOLDS 20-ABRIL 1986

O **Jornal Sardarabad** registra seu apoio a esta importante atividade, desejando êxito aos empreendimentos da União Geral Armênia de Beneficência que visam fortalecer a armenidade entre os jovens.

das deixa evidente seu compromisso com a verdade, estando aberto sempre que necessário, para justificar e retificar qualquer texto contrário a este princípio.

T.E.: 35-1982

**DOMIN
GOS**
de 22.03
a 22.30

**En Confraternidad
Argentino-Armenia**

Radio Belgrano
en el 950 del dial

LUTO EN LA LITERATURA ARGENTINA:

Falleció en Ginebra Jorge Luis Borges

El sábado 14 de junio pasado, el mundo cultural hispanoamericano perdió a una de sus máximas figuras, el inigualable escritor argentino Jorge Luis Borges. Perdió físicamente al hombre Jorge Luis Borges, pero "el otro", el "hacedor" de sus grandes obras como "Fervor de Buenos Aires", "El Aleph", "El informe de Brodie", "El libro de Arena", "Cuaderno San Martín", entre otras que desde hacía ya mucho tiempo había alcanzado fama mundial, pasó a la inmortalidad.

Y si bien él expresó "...por lo demás, yo estoy destinado a perderme" en "El hacedor", uno de sus libros preferidos, todos los argentinos sabemos que su obra —criticada o no, comprendida o no— persistirá mucho más que ese accidente llamado muerte.

"Tres suertes puede correr un libro de versos: puede ser adjudicado al olvido, puede no dejar una sola línea pero si una imagen total del hombre que lo hizo; puede llegar a las antologías unos pocos poemas".

"Si el tercero fuera mi caso, querría sobrevivir en el 'Poema conjetural', en el 'Poema de los dones', en 'everness', en 'El Golem' y en 'Límites'".

Buenos Aires, el arrabal, los laberintos, las ciudades y los temas de sus cuentos fantásticos serán, por siempre, motivo de estudio y nuevas interpretaciones de especialistas y estudiantes.

Tal vez, uno de los poemas que más lo muestran en la eterna dualidad del hombre y escritor es "Remordimiento". El autor reconoce haber cometido un pecado: no ser feliz; olvidarse del hombre para abocarse a su condición de creador, para elaborar lo que él considera "naderías", pero que para nosotros es nada menos que su legado espiritual, su valiosa herencia, que nos da un jerarquizado lugar en la literatura mundial.

Vaya en este modesto homenaje nuestro eterno recuerdo y gratitud.

Remordimiento

He cometido el peor de los pecados que un hombre puede cometer. No he sido feliz. Que los glaciares del olvido me arrastren y me pierdan, despiadados. Mis padres me engendraron para el juego arriesgado y hermoso de la vida, para la tierra, el agua, el aire, el fuego. Los defraudé. No fui feliz. Cumplida

no fue su joven voluntad. Mi mente se aplicó a las simétricas porfías del arte, que entreteje naderías. Me legaron valor. No fui valiente. No me abandona. Siempre está a mi lado la sombra de haber sido un desdichado.

JORGE LUIS BORGES
(La moneda de hierro)

"Si no existiera Dios..."

"Si no existiera Dios, habría que inventarlo"... Esta frase me recordó a una amiga atea que tristemente me confesó, alguna vez, que Dios nunca la había escuchado...

Analice la relación que tengo con Dios y noté que es la de un amigo al cual

acudo a invitarlo para que comparta mi felicidad, y cuando me siento abatida, también lo busco y sé que está. A los amigos no se los busca sólo cuando se los necesita...

Es como un gran camino de doble mano. Yo voy a Dios y El viene a mí.

Soy tan pequeña como un grano de arena y saber que alguien superior a mí me protege, es fortalecedor.

Sólo se necesita humildad y acudir a El sin protocolos.

Jazmín

Mantiprest

Mantí listo para servir

Ya puede organizar su "Manti-Party" para reuniones informales con amigos

Adquiéralo o haga su pedido en:

"AREV",
Armenia 1390. Cap.
T.E.: 773-0875

"CONF. ARMENIA"
Scaibrini Ortiz 1317
T.E.: 71-4571

"MARIA TERESA"
Amenábar 2059
T.E.: 785-9109

Hokehankisd

EMA SARIAN

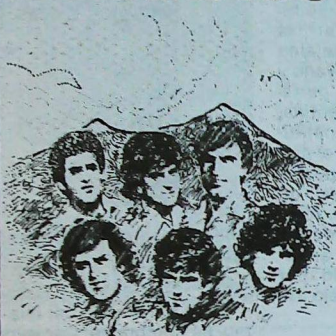
Habiéndose cumplido el pasado 15 de mayo, un año del fallecimiento de su querida hermana, la Sra. Elisa Oundjian de Halachian hará oficiar una Misa en su memoria, el domingo 22 de junio próximo, en la Iglesia Armenia "San Jorge" de Vicente López.

CARLOS GARABED HALACHIAN

A un año de haber perdido a nuestro querido esposo, padre y abuelo, se oficiará una Misa en su memoria, el domingo 22 de junio próximo, en la Iglesia Armenia "San Jorge" de Vicente López.

Familia Halachian

EREVAN 50

HAY EM IES,
HAY ES TU.

MUSICA ARMENIA

STEREO

Pronto podrá comprar el cassette de música armenia joven, que Ud. esperaba.

Para disfrutarlo con su familia

Moda infantil y juvenil

1 a 16 años

Joggings,

vestidos, blusas

de Kaloghlian Hnos.

Cucha Cucha 1770 (1416) Capital
T.E.: 58-6811

U.G.A.B.-U.G.A.B.-U.G.A.B.-U.G.A.B.-U.G.A.B.

BIBLIOTECA DE LA U.G.A.B.

Literatura, ciencias, historia, etc.
en armenio, castellano, inglés y francés
Abre sus puertas de lunes a viernes de 9.00 a 17.00 hs.
LEER ES CRECER

SCOUTISMO

Como un medio más para el desarrollo integral de los jóvenes de nuestra institución, el Consejo Directivo implementó la fundación de la Agrupación Scout General Antranik

El jefe de la Agrupación invita a viejos scouts a colaborar activamente en la organización del grupo.

Armenia 1322.

Capital

Asesoría técnica de riesgos industriales y contratación de seguros generales

Operamos hace más de 20 años con las mejores compañías del país

BONIFICACIONES Y REINTEGROS A LA COLECTIVIDAD
BME. MITRE 777 7° B. Capital T.E.: 49-1942/1886

CHIPRE:

El 60° aniversario de la Institución Educativa Melkonian

La Institución Educativa Melkonian, que cumplió sesenta años de su fundación, celebró esta importante fecha de su vida institucional con un acto del que participó toda la gran familia del establecimiento, además de invitados especiales.

Con motivo de la celebración, entre el 10 y el 11 de mayo ppdo. afluyeron a Chipre gran cantidad de ex-alumnos, para rendir homenaje a su hogar de formación.

Las ochocientas personas reunidas en el salón, sintieron verdadera emoción cuando el Sr. Haigashen Ouzounian, miembro del Consejo Central de la U.G.A.B., anunció —en nombre del presidente vitalicio de la institución, Sr. Alex Manogian— que luego de minuciosos estudios sobre el tema, se había resuelto conservar el edificio escolar y no mudarlo, tal como se había contemplado en una oportunidad.

Entre otros anuncios, dijo el Sr. Ouzounian que serán remodelados los viejos edificios, junto a los cuales serán construidas nuevas dependencias, según las necesidades de la vida escolar.

En la reunión, se encontraban presentes el presidente del Congreso chipriota, Dr. Vanos Lisarides.

Es importante señalar que, con motivo de tan grato acontecimiento, en-

vió una carta el Presidente de Chipre, Sr. Spiro Cypriano. La misma fue leída por el Subsecretario de Estado, Sr. Patroclos Stavru.

En su nota, el presidente chipriota expresaba: "El renacimiento de la nación armenia está ligado a la conservación de su lengua y herencia cultural, hechos que los armenios defienden pues es la base de su identidad. Este es uno de los apostolados asumidos por la Institución Educativa Melkonian, desde el mismo momento de su creación, hace sesenta años".

"Todos los logros alcanzados hasta el momento no hacen más que afirmar la concreción de este apostolado".

En otros de los párrafos expresaba que la colecti-

Sr. Haigashen Ouzounian

dad armenia de su país participa activamente de la vida nacional y de su lucha.

El mismo día, antes del acto, se llevó a cabo una

Misa de Hokehankisd en memoria de los hermanos Garabed y Krikor Melkonian, fundadores de la institución.

También, el presidente del Congreso chipriota, Dr. Lisarides, junto al intendente, Sr. Dimitriadis, el congresal Aram Kalaidjian, el embajador griego, Eftimios Spoforópoulos, entre otras personalidades, y el Sr. M. Kirian, en nombre de los ex-alumnos de la institución, colocaron ofrendas florales ante el mausoleo que guarda los restos de los hermanos Melkonian.

Participó del homenaje el coro del establecimiento, dirigido por el Sr. Sebah Apkarian.

El domingo 11, por la mañana, se realizó un hokehankisd en memoria de todos los fallecidos de la institución, en la Iglesia Armenia Santa Virgen.

En el transcurso de la semana, diferentes comisiones de ex-alumnos fueron recibidos por el Presidente Cypriano y el Dr. Lisarides.

COLEGIO MEKHITARISTA

El Colegio Mekhitarista realizará una "Cena de Gala", el próximo 20 de setiembre, con motivo del trigésimo aniversario de su fundación.

Se solicita tener en cuenta esta fecha y no superponer otras actividades.

La Dirección

PROBING

Consultores de Empresas

- Asesoramiento impositivo
- Sociedades comerciales
- Asesoramiento a la dirección

Paraná 539 - 4° Of. 29
(1017) Capital - T.E.: 46-6727

ter AKOPIAN

PROPIÉDADES

T.E.: 658-1044

658-5552

Güemes 64.
Ramos Mejía

Calzados

LUCERNA

Damas y niños

Carteras

Federico Lacroze 2500, Cap.

T.E.: 771-7346

Neal Tour

Sociedad de Responsabilidad Limitada

EMPRESA DE VIAJES Y TURISMO
D.N.S.T. EVT Leg. 4647 Res. 533/85

Orientación y Economía en Viajes

1985.

FURS

El Austríaco S.A.

Estilo en pieles

AVDA. BOEDO 1216 (1239) BS. AS.

DISTINGUEN A UN CIENTIFICO ARMENIO

Armen Pouniatian, principal anestesiólogo del Ministerio de Salud Pública de Armenia, fue elegido "Miembro de Honor" del Colegio Real de Cirujanos de Inglaterra.

Michel Rosen, científico inglés, en la ceremonia de

entrega de la capa y el diploma al Dr. Pouniatian, destacó sus grandes méritos en el desarrollo de la medicina.

Una vez más, un científico armenio es galardonado fuera de su país, en reconocimiento a su actividad.

Hace unas semanas, celebró su cincuentenario el Coro Estatal de Armenia.

Con tal objeto se llevó a cabo una solemne velada en la sala de conciertos del Complejo Cultural y Deportivo "Dzidzernagapert", que resultó chico para cobijar a tanta concurrencia.

El concierto ofrecido en dicha ocasión fue transmitido por la televisión armenia.

La alta maestría profesional del coro, su esmero,

con respecto a la obra vocálica nacional, su singular interpretación de obras maestras de la música vocálica-sinfónica, le han granjeado una merecida fama, tanto en la U.R.S.S. como en el exterior.

En la oportunidad, importantes personalidades del quehacer nacional y artístico armenio se hicieron presentes en el salón para saludar a los integrantes del coro y a su director, Shannés Chekizian.

PROFESIONALES PROFESIONALES PROFESIONALES PROFESIONALES PROFESIONALES

DENTISTAS

Dr. Daniel Vaneskeheian
Odontólogo
Lun. y miér. 17.00 a 20.00 hs.
Virrey Loreto 2446 3° B
T.E.: 782-3976 / 35-6530

ARQUITECTOS

GUSTAVO ENGULIAN
Arquitecto
Larrea 328 - 5° "C"
T.E.: 47-8859 - Cap. Fed.

Sergio A. Horassandjian
Arquitecto
Tucumán 644 1° A
T.E.: 394-2833

ESTUDIO CONTABLE IMPOSITIVO

ESTUDIO CHOLAKIAN
Jurídico Contable-Impositivo-Computación
Dr. Claudio A. J. Cholakian - Abogado
Dr. Marcelo R. G. Cholakian - Contador
Sarmiento 1469 7° F 49-4705 / 45-1779

MEDICOS

Dr. Sarkis Balassanian Jefe División Cardiología
Hosp. J. Pirovano (Electrocardiograma Ergometría - Holter - Ecocardiograma)
Callao 531 - 1° C - T.E. 40-7589

Dr. Jorge L. Balassanian Médico Unidad Coronaria
Hosp. J. Pirovano Urgencias: T.E. 701-6137

ESCRIBANOS

Dr. Arturo Balassanian
Escribano
Florida 716 2° K
T.E. 392-2768/3065
Lun. a Vier. de 10:00 a 18:00

Gregorio Hairabedian
Escribano
Av. Roque Sáenz Peña 570 3°
T.E. 33-5761

ABOGADOS

ABOGADOS
Dra. Siruhi Belorian
Dra. Amarilis Piranian
Uruguay 750 9° D
Cap. Fed. T.E.: 45-6213
de 15.00 a 19.30 hs.

Fue galardonado el actor Sos Sarkissian

El renombrado artista Sos Sarkissian, que nos visitara en el transcurso del año pasado, fue galardonado en un festival de cine, realizado en la U.R.S.S., por el mejor rol masculino en la película "El manzano".

Sarkissian encarnaba a un hombre de edad madura, que se enamora de una joven mujer, con un destino complicado. El galardón

que recibió el actor fue en mérito a su interpretación adecuada del estado psíquico del personaje.

Sos Sarkissian, desde hace mucho tiempo ya interpreta diferentes roles para cine.

En teatro; ha interpretado con notable éxito distintas obras de Shakespeare, Cervantes, y dramaturgos armenios contemporáneos.

Compañía Argentina

SEPELIOS - TRASLADOS - AMBULANCIAS - CASAMIENTOS

-Descuentos especiales a la colectividad armenia-

Scalabrini Ortiz 1199

T.E.: 773-0276/2263

U.G.A.B.

1916- 80° Aniversario -1986

LUNES 30 DE JUNIO, 21.30 HS.

Proyección de la película armenia en colores
"SUEÑOS BLANCOS"

Autor principal: SOS SARKISSIAN
Auditorio del Colegio Mekhitarista
Virrey del Pino 3511, Capital.

Organiza la Comisión de Padres del
Instituto Marie Manoogian

Sos Sarkissian

Opiniones:

Idioma, ¡ay, idioma!

Lengua, ¡ay, lengua!

¿Qué armenio puede quedar indiferente, al leer aquella noticia, que diéramos hace unas semanas, que dice que en Oshagán se realizó un homenaje a Mashdotz?

En el transcurso del acto, un niño de seis años, Vazkén Ghazarian, leyó en brillante krapár, a Mesrob Mashdotz y a Movsés Jorenatzí. Los grupos preparados por hairik Mouradian le dan un poquito más de brillo al agasajo y así le siguen los conjuntos "Agunk", "Tavros", "Sasunik" y "Maratug", que disparan, con certera victoria, el canto armenio allí donde descansa Mashdotz, el más grande.

En ambiente tan entusiasta, toman la palabra Silva Gabudiguian y Rafael Ishjanian.

Homenaje a Mashdotz en

Oshagán. Da mucho que reflexionar este homenaje.

En la tierra, en el mundo terrenal de Armenia, de la que devienen alabanzas, donde nacen nuevas elevaciones nacionales, permitida y significativa influencia...

Lengua, allí, en las faldas del Ararat, resguardada y escudada de todas las espadas y sables... ¡Qué sería si sucediera lo mismo en la deteriorada diáspora!

Lo más trágico es que en la diáspora se hallaron algunos filólogos que hicieron sonar la alarma de que la lengua armenia se mezcla y también se queda atrás en la misma Armenia.

Condenaron, allí mismo, la utilización de una u otra palabra foránea; es decir, sintetizando, quisieron enseñar a hablar y leer al armenio de Armenia.

Mientras tanto, bajo sus narices no sólo el idioma armenio se mezcla, sino también —día a día— los que hablan armenio son menos; por lo tanto, esos filólogos, se ven obligados, —linterna en mano— a hallar a un armenio parlante.

La gran tragedia de la diáspora está en no ver sus propias tragedias, sus dolores olvidados, sus enfermedades no curadas. Se dirigen hacia hombres saludables para hallar sus enfermedades.

Allí, en Armenia florece nuestra lengua; se enriquece con el krapár y con el intercambio recibido del armenio occidental, con los giros y la creación de neologismos. Y en la diáspora... ¡lengua! ¡ay, lengua! ¿a dónde podrás llegar?

Hovig Eordekan

KARZOU REALIZA UNA OBRA PARA LA UNESCO

Al comienzo de este año, pintores de todo el mundo realizaron carteles murales

para la UNESCO, a encargo de dicho organismo.

Uno de ellos fue preparado por el gran maestro de la pintura armenia Karzou (Karnig Chalumian) cuya realización tiene como tema la comunicación.

La edición de esos carteles, con textos en inglés, francés y castellano, ha sido posible gracias a la colaboración de la Asociación Internacional de Artistas.

Dr. Dante Giampaolo

Contador Público (U.B.A.)

Impuestos-estados contables-costos-sistemas

España 275. 2° P. ofic. 9. Avellaneda. Bs. As.

T.E.: 842-4054/8558 y 201-6781

DONIO S.R.L.

Taller de Marmolería

Monumentos de alta calidad. Mesadas, frentes e interiores Especialidad de "Jachkar" bajo el asesoramiento de Manuel Gheridian

CHARLONE 1245*51. CAPITAL.

T.E.: 551-3040/7165

ANASTASIO PITICOGLOU E HIJO

BACLAVA
CADAIF
FINIKIA
SARAILI
TULUMBA
LOCUM

GRABIE
MAMUL
BAGALIA
FATAER
ATAER
RAHAT

Scalabrini Ortiz (ex Canning) 1283. Cap.

SURFING

SRL.

Telas de plush-jersey-piqué-ribb-morley-toain-etc.

Ropa interior Varleian Ropa deportiva Cameron

Javello 2486 J.arrea 377

Instituto de Investigación Armenológica

- COMUNICADO -

Un grupo de jóvenes, interesados en el desarrollo de la armenología en los países de habla hispana, hemos arribado a la conclusión de que es necesario adoptar medios prácticos para su difusión en los ámbitos local y regional, tarea que con señalado éxito se efectúa en distintos países. A fin de propender a un mejor fruto de esos esfuerzos, hemos juzgado conveniente organizarnos bajo un nombre común, resolviendo dar origen al Instituto de Investigación Armenológica. El Instituto de Investigación no tiene en absoluto como fin, rivalizar con las estructuras culturales comunitarias ya existentes, sino centrar su accionar en un terreno totalmente diferente, para lo cual se fijan los siguientes objetivos:

- Realizar y publicar investigaciones armenológicas dirigidas, en especial, al público hispanoparlante;
- Colaborar con investigadores que emprendan trabajos de la misma índole;
- Proporcionar material armenológico a todo interesado;
- Desarrollar actividades de difusión en círculos no armenios;
- Recolectar, catalogar y difundir material etnográfico;
- Organizar la búsqueda metódica y salvaguarda de elementos del patrimonio cultural armenio.

El Instituto de Investigación Armenológica se halla en el presente, abocado a su reconocimiento académico y jurídico.

Nuestras puertas están abiertas sin reservas ni excepciones ante todos aquellos que compartan nuestros objetivos y deseen colaborar moral o materialmente con nuestras tareas.

Informaremos periódicamente sobre nuestras actividades, para lo cual solicitamos la cooperación de todos los medios de prensa armenios.

Para correspondencia, envíos y toda clase de informaciones, dirigirse a: Instituto de Investigación Armenológica, Casilla de Correo 193, Sucursal 53, 1453, Buenos Aires, República Argentina.

INSTITUTO DE INVESTIGACION ARMENOLOGICA

Ana María Elizalde de Vallega

L'EPOQUE

Regalos
Regalos empresarios
Listas de casamientos

Vuelta de Obligado 1974
Tel. 781-6214

1420 Capital Federal
Bs. As. - Argentina

Dr. Andrés N. Dimópulos
Cirugía plástica
y reconstructiva

Juncal 2431 3° C Part. 803-3658
Pedir hora Cons. 821-0185 431-4071

VISA

Calidad y prestigio

SPELIOE
América

Av. CORDOBA 4737 - Tel. 772-8539/8654

JUBILADOS
PENSIONADOS
BANCARIOS
SEGBA
GAS DEL ESTADO

Confitería "Armenia"

PRODUCTOS ORIENTALES

T.E.: 71-4571

Scalabrini Ortiz (ex Canning) 1317

Ridículo razonamiento

Después del mes de abril, mayo es otro mes decisivo, que rememora los precipitados acontecimientos de Armenia Oriental, ocurridos inmediatamente después del Gran Genocidio.

En lugar de crear las condiciones para una conmemoración con criterio pan-armenio justo, un análisis honesto y exacto de los hechos de aquellos días, la Federación Revolucionaria Armenia —con terquedad inflexible y tergiversando insidiosamente los acontecimientos históricos— desde hace más de seis décadas, utiliza los festejos de mayo con la intención de perpetuar la división entre los distintos sectores de la armenidad.

La prueba más reciente de ello nos la da "Horizonte", el órgano de la Federación Revolucionaria Armenia de nuestra ciudad, en su editorial del día 12 de abril, publicado en primera página, cuyo título "El camino de la unidad no pasa por el 29 de noviembre" habla con elocuencia acerca de la conducta reprochable, tanto actual como pasada, del Tashnagsutun.

¿Qué ha sucedido?

S.S. Vazkén I, Patriarca y Catolicós Supremo de todos los armenios, en un mensaje dirigido a los fieles, en París, el domingo 13 de abril, refiriéndose especialmente a los ideales de la armenidad, a la Armenia actual y a la necesidad de apoyarla mancomunadamente, dijo: "Los ideales de los forjadores de la epopeya de Sardarabad y el 28 de mayo se hicieron realidad a través del 29 de noviembre".

Hasta el más ingenuo de los armenios inclusive —sin entrar en discusiones ideológicas ni detalles— puede llegar a razonar que las batallas decisivas de nuestra autodefensa de aquellos días, la victoria de Sardarabad, el precipitado curso de los acontecimientos ajenos a nuestra voluntad, que condujeron a la proclamación de nuestra soberanía el 28 de mayo, se convirtieron, en definitiva, en el sano presente, en una realidad que nos inspira orgullo y esperanza. Para ese armenio, independientemente de las simpatías o antipatías ideológicas, el 29 de noviembre significa el comienzo de la reconfortante realidad actual, como la concreción parcial de nuestros anhelos nacionales y de la lucha por nuestra existencia.

Lamentablemente, la prensa tashnag, con el impulso perseverante de las complicaciones del pasado, continúa aún utilizando a Sardarabad, el 28 de mayo y la bandera tricolor armenia como implacables armas de lucha contra la mayoría de las masas armenias y contra la patria. El editorial de "Horizonte" manifiesta esa mentalidad, exactamente, con un acento grosero, fuera de lo común, con una indigna actitud para con el Patriarca de todos los armenios.

Comprendemos que en los últimos tiempos, la conducción y la prensa del Tashnagsutun, a partir de los fraticidas acontecimientos de Beirut, se han tornado más sensitivos.

Los estallidos coléricos están señalados por una absoluta falta de lógica, lo que queda demostrado por el imperdonable desliz de "Horizonte", cuando dice: "El 29 de noviembre (más exactamente el 2 de diciembre) es una de las fechas más tristes de nuestra historia, como lo fueron el año 1 de nuestra era y los años 428, 1045 y 1375, cuando con la caída de los reinos de Cilicia, de los Bagrátidas, los Arsácidas y el reino de los Ardashesian, perdimos nuestra independencia y nos convertíamos en vasallos de estados más poderosos que nosotros. ¿Qué tienen de gloriosas esas fechas, para que el 29 de noviembre lo sea también?".

Realmente es trágico. Semejante declaración, que carece en absoluto de un razonamiento honesto, provoca ira. ¡Cuánto debe haber perdido el ser humano la cualidad de poder pensar y valorar sanamente las circunstancias, para llegar a comparar a la Patria actual con la Armenia y el pueblo armenio de aquellas épocas, caldos bajo los crueles golpes de la Persia sasánida y la pérdida Bizancio, los turcos seléucidas y los mamelucos de Egipto. No creíamos que la ira acumulada durante décadas pudiera conducir a la prensa tashnagsagán hacia tales tropiezos.

"... nos convertíamos en vasallos..." —dice "Horizonte".

Con ira incontenible, el general Antranig definía así el tratado de Batum, firmado el 4 de junio de 1918: "Con vuestras propias manos habéis atado nuevamente a vuestros pies y cuello, las cadenas de seiscientos años de esclavitud. No puedo tolerar esta situación, olvidando nuestras víctimas de los últimos treinta años y un millón de mártires". Y con la imposición de las condiciones de ese humillante tratado, los turcos dirigen sus cañones contra Ereván, desde una distancia de seis kilómetros, convirtiéndolo, de esa forma, a la "independiente" Armenia en un verdadero vasallo.

"El Catolicós Vazkén I —dice "Horizonte"— utilizando las tribunas que se le brindan en la diáspora, al mismo tiempo que difunde la fe de Cristo y de los armenios hace lo mismo con la prédica de Lenin".

¿Continuamos?

Creemos que esto es suficiente para hacer ver la terrible perturbación del modo de pensar de la prensa tashnagsagán.

¿A dónde hemos llegado?

¿Hacia dónde nos encaminamos?

"ABAKA"

ESPECIAL, DESDE WASHINGTON:

Un debate necesario: algunas ideas en torno de la unidad armenia

POR EL LIC. JUAN G. TOKATLIAN

Resumen de la
publicación anterior:

El tema no es sencillo, y por ello mismo, es imposterizable su tratamiento. Durante años, se ha forjado el gran "mito" de la "ansiada" convergencia de los armenios en torno de los "grandes ideales de la colectividad". Pero, lo concreto es que los armenios estamos divididos. Claramente divididos (como cualquier otro pueblo). Eso tan obvio hay que aceptarlo definitivamente (y sin "traumas") porque cualquier posibilidad de convergencia de acciones unitarias en torno de la lucha por el reconocimiento internacional del genocidio cometido contra los armenios pasará por reconocer, plantear y debatir

abiertamente nuestras diferencias.

Creemos que la unidad parte del reconocimiento de las diferencias. La unidad debería lograrse a partir de una síntesis no excluyente de las diversidades. La unidad implica un proceso realizable, creativo, pluralista y activo de discusión y no de sumisión. La unidad requiere de reglas de juego claras y aceptables. La unidad va acompañada de costos y beneficios, logros y concesiones que las partes comprometidas deben asumir. La unidad, en síntesis, es lo único que hará posible que el tema del genocidio a los armenios no quede sepultado en los anales oscuros y olvidados de la historia; lo cual

no es improbable que suceda de persistir un divisionismo improductivo en el seno de la armenidad.

Unidad ¿para qué? Es fundamental discutir, plantear y adelantar el tema porque es la única manera de avanzar coherentemente y consolidar definitivamente posiciones internacionales favorables en torno de la cuestión del genocidio.

Unidad ¿por qué? NO se puede ni se debe en respeto y honor de nuestros antepasados y de nuestros futuros descendientes, renunciar a la justa memoria de la más flagrantemente violación de los derechos humanos: la matanza indiscriminada de un pueblo en este caso, el armenio. Tenemos una deuda histórica

con nuestro pasado y una responsabilidad intransferible para con nuestras próximas generaciones. Existe una oportunidad única —y quizás difícilmente repetible— pasado el umbral del siglo XX— de luchar legal y políticamente en los siguientes años y obtener internacionalmente el reconocimiento mundial del genocidio perpetrado contra los armenios; esto lo merecen nuestros muertos y lo esperan nuestros hijos.

Conclusión:

Si se acepta darle a dicha cuestión un carácter autónomo y no se alimentan falsas panaceas de una unión consumada hasta la eternidad y sin firmas, entonces, sería factible pensar creativamente una fórmula que permita una suerte de liderazgo colectivo, representativo y democrático, estableciendo unos mecanismos de coordinación, unos criterios mínimos de articulación y un compromiso formal en torno de determinadas reglas operativas, claramente estipula-

das. Se podría promover, por ejemplo, la creación de un Secretariado Especial, para las cuestiones relacionadas con el genocidio, conformado por un número determinado, representativo y pluralista de instituciones y partidos, que adopte decisiones por consenso. La dirección se renovaría anualmente, en forma rotativa y sin reelección. Se podría redactar un Acuerdo Básico que se evaluaría anualmente. En fin, se podrían sugerir muchas cosas más. En todo caso, lo central es hallar no un supuesto mínimo común denominador, artificialmente construido o un gran y perenne acuerdo idílico entre las diferentes corrientes armenias, sino un marco de referencia realista, donde algunas coincidencias básicas —como el tema genocidio— permitan la materialización de una posición armenia común, unitaria y sólida.

Es obvio que el tópico requiere más discusión. Ojalá ello se produzca. Así ganaremos los armenios.

Այլանդակ Դատողութիւն

Ապրիլ ամիսէն ետք, ճակատագրական այլ ամիս մըն է Մայիսը, որ կ'ոգեկոչէ անմիջապէս Մեծ Երկունքին յաջորդող տարիներուն զահալէժ դէպքերը Արեւելահայաստանի մէջ: Փոխանակ այդ օրերուն իրադարձութիւններուն պարկեշտ ու ճշգրիտ վերլուծումով, Համահայկական Հափանդիով արգար յիշատակութիւններու կարելիութիւնները ստեղծելու, Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը ահա աւելի քան վեց տասնամեակէ ի վեր, պատմական դէպքերու նենգափոխումով, անգիշող մեղաւորի յամառութեամբ, Մայիսի տօնակատարութիւնները ցարդ կը գործածէ Հայութեան տարբեր զանգուածներուն միջեւ բաժանուածութիւնը յաւերժացնելու միտումով:

Ատոր վերջին փաստը կուտայ քաղաքիս Հ.Յ.Դ.ի օրկան «Հորիզոն»ը իր Մայիս 12-ի թիւին մէջ, առաջին էջին վրայ լոյս ընծայած խմբագրականով, որուն վերնագիրը՝ «Միասնութեան ճանապարհը Նոյեմբեր 29-էն չ'անցնիր», շատ բան կ'ըսէ Դաշնակցութեան անցեալի ու նաեւ ներկայի նոյն տարամերժ վարքագծին մասին:

Ինչ է պատահածը. Ապրիլ 13-ի Կիրակիին, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգէն Ա. Վեհափառը խօսած է աւուր պատշաճի քարոզ մը Փարիզի մէջ, ու ապա, խօսքը մասնաւորելով Հայութեան իտէալներուն, ներկայ Հայաստանին ու անոր միասնաբար զօրավիդ կանգնելու անհրաժեշտութեան, ըսած է. «Վաղնեցի Սարտարապատի Հերոսամարտը եւ Մայիս 28-ը կերտողներու իտէալները իրագործուեցան Նոյեմբեր 29-ի ճանապարհով»:

Ամենապարզամիտ Հայը անգամ, առանց մանրամասնութիւններու եւ դարձաբարական հակաճառութիւններու մէջ մտնելու, այնպէս պիտի տրամաբանէ, որ այդ օրերու մեր ինքնապաշտպանութեան օրհասական մարտնչումները, Սարտարապատի յաղթանակը, մեր կամքէն անկախ դէպքերու զահալէժ ընթացքը, որ յանգեցաւ Հայկական պետականութեան հռչակումին Մայիս 28-ին, ի վերջոյ վերածուեցան ներկայի առողջ, յոյս ու հպարտանք ներշնչող իրականութեան: Այդ հայուն Համար, ներկայի սփոփարար իրականութեան սկիզբը կը նշէ Նոյեմբեր 29-ը, որպէս մեր գոյատեւման պայքարին ու ազգային երազներուն մասնակի իրագործումը:

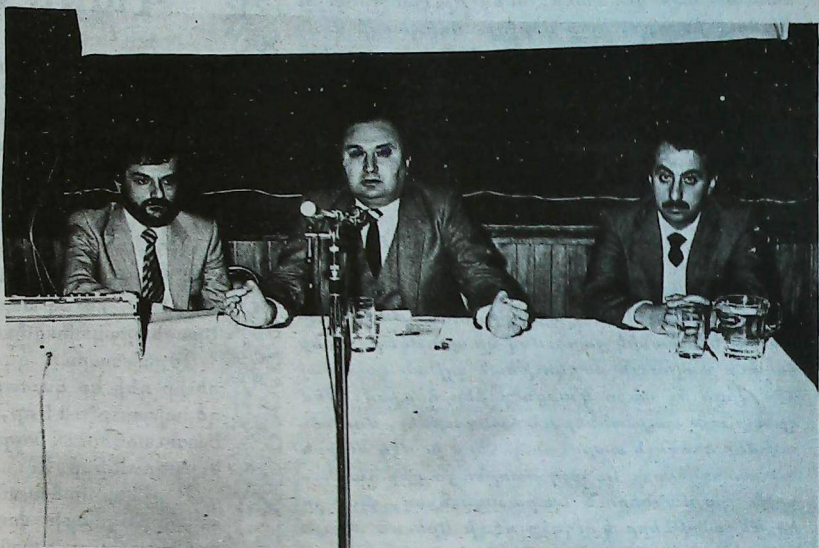
Դժբախտաբար, Դաշնակցական մամուլը անցեալի տակաւին յամեցող բարդոյթներու մղումով, դեռ կը շարունակէ Սարտարապատը, Մայիս 28-ը, Հայկական եռագոյն դրօշակը որպէս անողոք պայքարի գէնը գործածել եւ Հայութեան մեծամասնական զանգուածին, եւ Հայրենիքին դէմ: «Հորիզոն» խմբագրականը ճիշդ այդ մտայնութիւնը կը պարզէ, սովորականէն աւելի բիրտ շեշտով մը եւ Ամենայն Հայոց Հայրապետին հանդէպ անվախ կեցուածքով:

Կը հասկնանք, որ վերջին շրջանին, Դաշնակ-կը հասկնանք, որ վերջին շրջանին, Դաշնակցական դեկալարութիւնը, մամուլը, աւելի զգացական դարձած են Պէյրութի մէջ պատահած եղբարայտական դէպքերէն ազդին: Կրթող պոռթկումները կը յատկանշուին տրամաբանութեան քան ջարձակ բացակայութեամբ, որուն մէջ օրինակը ցուցաբերէ «Հորիզոն» աններելի սայթաքումով մը՝ երբ կը պատգամէ.

«1920 Նոյեմբեր 29-ը (աւելի ճիշդ՝ Դեկտեմբեր 2-ը) մեր պատմութեան տխուր թուականներէն մէկն է, նման մեր թուարկութեան 1, 428, 1045 եւ 1375 թուականներուն, երբ Արտաշէսեան, Արշա-

Սարտարապատի Հերոսամարտի Տօնակատարութիւն

Կազմակերպութեամբ Համաժողովրդական
Ցանճախումբի

Ձախէն աջ՝ Ռ. ԻՍՍՍ, Ս. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ԵՒ Գ. ՉՈԼԱԲԵԱՆ.

Երկուշաբթի Յունիս 9-ին, Մարաշի Հայրենակցական Միութեան սրահին մէջ ճշուեցաւ Սարտարապատի Հերոսամարտի 68-րդ տարեդարձը խմուն բազմութեան մը մասնակցութեամբ:

Կազմակերպիչ Ցանճախումբի կողմէ խօսք առին Գրմբ. Սաւո Սարգիսեան (Ծարծում Մըշակութային Միութիւն), Գարու Չոլաբեան (Արժանթինահայ

Մշակութային Միութիւն) եւ Գորտուպայէն Տօքթ. Ռիքարտօ Իսաա (Արժանթինահայ Փորձնաւորներու Միութիւն):

Բանախօսները անդրադարձան Հերոսամարտի պատմական, իրաւական եւ այժմեական կարեւորութեան վրայ եւ իրենց գաղափարները հիմնադրեցին այսօրայ իրապաշտ ազգասիրութեան վրայ, վեր առնելով Հերոսամարտի կարեւորութիւնը

այսօրայ Հայրենիքի իրականութեան համար:

Իր պատգամը տուաւ նաեւ Արժանթինահայոց Առաջնորդ Գեղշ. Գրիգորիս Եպս. Բունիարեանը, որ շեշտեց հայ ժողովուրդի բարեկամ եւ ոչ-բարեկամ տերութիւններուն հետ համակցական կապերու կարեւորութիւնը:

Վերջապարտեան ցուցադրուեցաւ «Հայաստան Այսօր» գոմարո ժապաւեմը:

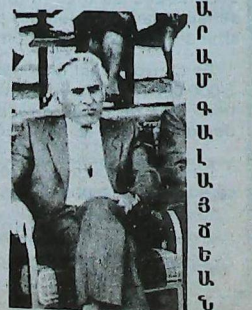
«Մ.Ա.Կ.-ը Պէտք է Ճանչնայ Հայկական Յեղասպանութիւնը»

Կ'ըսէ Ա. Գալայեան

Կիպրոսի Խորհրդարանի հայ ներկայացուցիչ, Միլցոնեան Կրթական հաստատութեան հոգաբարձութեան առեւտրային Արամ Գալայեան ելույթ ունենալով Կիպրոսի ներկայացուցիչներու Տան նիստին ընթացքին, յայտարարեց թէ հայկական Յեղասպանութեան հեղինակները միջազգայնօրէն պէտք է դատապարտուին, «կանխելու համար մեծ ռիսկները: Ասիկա անհրաժեշտ միջոցառում մըն է Միացիակ Ազգերու Կազմակերպութեան համար, եթէ այդ մարմինը կը փափաքի իրագործել իր առաքելութիւնը խաղաղութիւն եւ բարօրութիւն յառաջանելու համար» ըսաւ Գալայեան, աւելցնելով որ յոյն կիպրացիները եւ հայերը միասնական պայքար կը մղեն իրենց արդար իրաւունքները պաշտպանելու:

Նկատելով, Բազմաթուեաց կամ Կիլիկեան թագաւորութեանց անկումով, մենք կը կորսնցնէինք մեր անկախութիւնը եւ կը դառնայինք հարկատու մեզմէ Հզօր պետութիւններու: Ինչ կայ պանծալի այդ թուականներուն մէջ, որ պանծալի ըլլայ նաեւ 29 Նոյեմբերը»:

Իրօք ողբերգական է եւ ցասում կը պատճառէ այսպիսի յայտարարութիւն մը, որուն մէջ բացարձակապէս կը պակի պարկեշտ դատողութիւնը: Ո՞րքանով մարդ պէտք է կորսնցուցած ըլլայ

Այլանդակ Դատողութիւն

(ՇԱՐ. 9-ԲԴ. ԷՋԷՆ)

առողջ մտածելու եւ գնահատելու իր կարողութիւնը, որ վերոյիշեալ ժամանակաշրջաններուն՝ Սասանեան Պարսկաստանի, նենգ Բիւզանդիոնի ու Սելճուք թուրքի, եւ ի վերջոյ, եգիպտոսի մեծ-լուքներու անազորոյն հարուածներուն տակ ինկած ու անոնց կրունկներուն տակ ճգմուած հայ ժողովուրդն ու Հայաստանը բաղդատէ ներկայ հայրենիքին հետ: Զէիք կարծեմ, որ տասնամեակներէ ի վեր յամեցող մոլուցքը, կրնար այսպիսի սայթաքումներու առաջնորդել Դաշնակցական մամուլը:

«...կը դառնայինք հարկատուն...» կ'ըսէ «Հորիզոն»:

Իսկ ինչպէս կը բնորոշէ ան, 1918 Յունիս 4-ին կերուած Պաթումի Դաշնագիրը, որուն մասին Զօրավար Անդրանիկ ցատումով կը պողթկար. «Վեց հարիւր տարուան ստրկութեան շղթան դարձեալ ձեր վիզն ու ոտը կ'անցնէք ձեր ձեռքով: Զեմ կրնար այս պայմաններուն հանդուրժել, մոռնալով մեր երեսուն տարուան զոհերը եւ մէկ միլիոն նահատակները»: Ու այդ ստորնացուցիչ դաշնագրին պայմաններուն պարտադրանքով, թուրքը իր թնդանօթները կ'ուղղէր դէպի երեսան միայն վեց քիլոմէթր հեռաւորութեան վրայ, այսպէսով «անկախ» Հայաստանը վերածելով ճշմարիտ ՀԱՐ-ԿԱՏՈՒԻ մը:

Այս յայտարարութիւններուն յաջորդող պարբերութեան մէջ, «Հորիզոն» այս անգամ դառնանորէն սա դատավճիռը կ'արձակէ.

«Վազգէն կաթողիկոս օգտուելով արտասահմանի մէջ իրեն ընծայուած բեռն, Քրիստոսի եւ հայոց հաւատքը տարածած պահումն անաւ Լեւոնի քարոզն ալ կ'ընէ»:

Շարունակե՛նք:

Կը կարծենք որ այսքանը բաւական է երեսան բերելու ահաւոր խաթարումը Դաշնակցական մամուլի մտածելակերպին մէջ:

Ո՛ր հասանք:

Ո՛ր կ'երթանք, Աստուած իմ:

«ԱՊԱՒԱՍ» ՄՈՆԹՐԵԱՆ

Ռամկավար Ազատական Մամուլ

Պատմական Անցեալը
Ընդդէմ Ներկային՝
Վասն Անգոյ Ապագայի...

Հայ քաղաքական ուսմանքի գլխին է որ գլուխ կը ցցէ ամէն անգամ, երբ հարցը կը վերաբերի հայ մօտիկ անցեալի պատմութեան, ապագայի մեր երազներուն եւ Հայաստանի ու հայութեան պարզած ներկայ իրականութեան գնահատման: Ռամկաբիւլ՝ որ անիրաւաշտութեան ոլորտներուն մէջ անկախ բարձր կը սաւառնի՝ ամէն անգամ որ հարցը վերաբերի Սարտարապատի գոյամարտին, 1918 Մայիս 28ին ստեղծուած Հայաստանի Հանրապետութեան, ազատութեան եւ անկախութեան գաղափարներուն, ճաշկանդով, 1920 Նոյեմբեր 29ով ստեղծուած Հայկական Հանրապետութեան իրականութեան, անոր վարչակարգին, անոր վարչիներուն որդեգրած քաղաքականութեան, հուսկ ապա՝ Հայ Դատի հետապնդման ուղիներուն եւ մեր Մեծ Երազի իրականացման միջոցներուն:

Դժբախտաբար, զգացականութիւնն ու նախադրմանը անհիմունքները կարծեմ որ կը կատարեն տակաւին այդ գնահատման մէջ: Այլ աւելի մեծ դժբախտութիւն է որ, յաճախ կը շահագործուին մեր ժողովուրդին կարգ մը հատուածներուն ազգային նուիրական զգացումները, երբեմն՝ սխալ պատկերացումները, եւ աւելի յաճախ՝ քաղաքական տեսաւարկները:

Ու թէ, մանաւանդ վերջին տասնամեակներուն, առողջ վերագնահատման բազմաթիւ փորձեր կատարուեցան ու կը շարունակեն կատարուիլ, եւ ներկայիս շատ բան փոխուած է անցեալի իրողութեանց ու ներկայի իրականութեանց արժեւորման մէջ, մանաւանդ երբ ի. Հայաստանը սկսաւ, դարմանել եւս իր խոշոր վերքերը, տէր կանգնիլ հայկական անցեալի ամբողջ ժառանգութեան եւ այլ աչքերով դիտել մարդը սփիւռն ու մեր ժողովուրդի ապագայի հեռանկարները, սակայն դաշնակցութեան դեկլարութիւնը տակաւին կը շարունակէ հակադրումի քաղաքականութեան մէջ տեսնել իր վերապումն ու գոյութեան յարատեւումը:

Տեղին ու պարագային համեմատ, ան կը շարունակէ դրօշակ, եկեղեցի եւ դպրոց հակադրելու, Մայիս 28ը Նոյեմբեր 29ին դէմ յանդիման դնելու քաղաքականութիւնը: Մոռացութեան տալով իր սեփական կարծիքը դրօշակը, Պուենոս Այրէսի թէ Փարիզի փողոցներուն մէջ ան տակաւին կը կրկնէ հայկական ճաշկանդով Ապրիլ 24ի ցոյց առաջնորդելու իր պահանջը, միեւնոյն ալ նուիրական դրօշին միակ հանգրուանը պատմութեան թանգարանն է, ի. Հայաստանի՝ պատմութեան պետական թանգարանը: Իրարու խառնած Սարտարապատի հերոսամարտ, Մայիս 28ի աբէք եւ «Ազատ, Անկախ եւ Միացեալ Հայաստան» յայտարարութիւն, ցատկով անոնց միջեւ գոյութիւն ունեցող ժամանակագրական եւ իրողա-իրական պատմաբաններուն վրայէ՛ն՝ կը շարունակէ ինքզինք ցոյց տալ իրեն մեր ազգային գերագոյն խելանքներու միակ կերտիչ եւ անստորկելի պաշտպան: Ակումբներ, դպրոցներ թէ եկեղեցիներ ենք, մամուլի, դասագիրքերու թէ օրացոյցի էջերէն կը շարունակէ ի. Հայաստանի իրականութիւնը ներկայացնել իրեն ներդրածութեան իրավիճակ, անոր դեկլարութիւնը՝ իրեն ներդրած գործիք, քաղաքային պատասխանատուները՝ իրեն ապագայացած եւ ռուսացած եակներ: Լաւագոյն պարագային՝ հայրենի ներկայ յարգաւան կանգնող, տնտեսական, մշակութային, գիտական ու ժողովրդագրական վերելք կը վերագրուի միայն հայ ժողովուրդի հանճարին, որ կարծէ ի հեռակա իշխանութեան՝ կը ստեղծագործէ ու կը բարգաւառի...

Իսկ ինչով բացատրել այն երեւոյթը, որ, օրինակ, Լոս Անճելըսի Ֆերահեան դպրոցէն Մայր Հայրենիք ամառային համաժողովներ իրաւորուած փոփոխելու, Մայր Հայրենիք ոտ դնելուն պէս, իրենց ծոցիկներէն կը հանեն փոփոխ եռագոյնիկներ՝ անգիտակից հրեւումնաբան ճանաչողութիւն: Եւ կամ՝ ի՞նչ անիմաւի պատճառներով, այս տարուան Ապրիլի 24ին, Սեմ Շամինի (Փրանսա) մէջ, տեղւոյն օտար Նոթր - Տաւ եկեղեցիէն ներս, հայ

(ՇԱՐ. Ը 11-րդ. էջ)

Colegio Mekhitarista USTED CONOCE NUESTRO PROBLEMA Ayúdenos a resolverlo

La Congregación Mekhitarista de Venecia se encuentra ante la inminencia de un acontecimiento indeseado.

La permanencia de nuestro orgullo de armenios y la continuidad de una cultura milenaria dependen de la sensibilidad que siempre pusimos de manifiesto, ante situaciones extremas, como las que nos ocupa.

Es cierto, pagar el acuerdo a que se arribara, de US\$ 5.000.000 (dólares cinco millones) parece inalcanzable, pero más difícil será recuperar lo que tanto esfuerzo demandó a tantas generaciones de connacionales.

Su apoyo material y el reconocimiento espiritual serán ambos, bienvenidos.

COMISION DE PADRES

Virrey del Píno 3511. Cap.

T.E.: 552-3690/9678

Su café molido
al gusto oriental

Gran Visir

Boedo 510.

T.E.: 97-4753

CH.

**Asesoría técnica de riesgos industriales
y contratación de seguros generales**
Hacemos hace más de 20 años con las mejores compañías del país

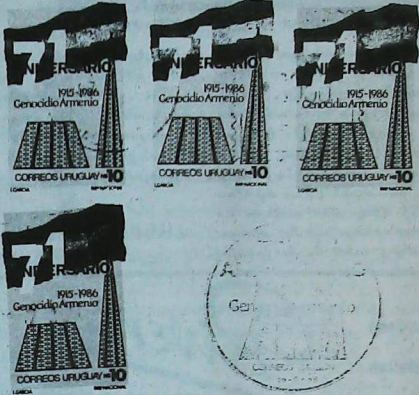
BONIFICACIONES Y REINTEGROS A LA COLECTIVIDAD
BME. MITRE 777 7° B. Capital T.E.: 49-1942/1886

Ուրուկուայի Կառավարութիւնը Կը Յիշատակէ Եղեռնի Զոհերը

Por decisión del Gobierno y de la Dirección de Correos de la República Oriental del Uruguay, se han impreso estampillas recordando el 71° Aniversario del Genocidio Armenio de 1915.

Las mismas se utilizan en el envío internacional de correspondencia.

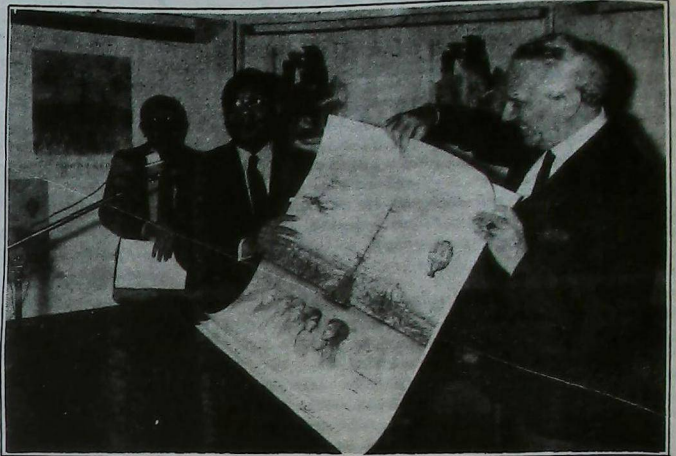
En la estampilla está representado el Monumento a los Mártires de 1915, de Erevan, y en forma sobrepuesta flamea la Bandera Azul y Roja de la República de Armenia.

Ուրուկուայի Կառավարութեան որոշումով եւ երկրի Փոստային Նախարարութեան նախաձեռնութեամբ տպուած են եւ գործածութեան մէջ դրուած են Եղեռնի 71-րդ տարելիցի նուիրուած դրօշմաթուղթեր:

Դրօշմաթուղթը կը պատկերէ Միեռնակաբերդի Եղեռնի Յուշարձանի մանրանկարը, որուն վրայ կը ծածանի Հայաստանի Հանրապետութեան դրօշակը, իր կարմիր եւ կապույտ գոյներով:

Գաղզու Պատրաստած Է Ինկեսքոյի Հաղորդակցութեան Որմագիրը

Գաղզուի գործը կը ստանայ Ինկեսքոյի ընդհանուր տնօրէնը

Այս տարուան սկիզբը, տարբեր երկիրներէ չորս աշխարհահռչակ նկարիչներ պատրաստեցին որմագրներ Միացեալ Ազգերու կազմակերպութեան համար:

Անոնցմէ մէկ՝ Ֆրանսայի գեղարուեստից կաճառի անդամ հանրածանօթ նկարիչ Գաղզուն (Գառնիկ Զուլումեան) է, որ

ստեղծած է Հաղորդակցութեան որմագրը: Որմագրները իրագործուած են կերպրեւալ Արուեստներու Միջազգային Ընկերակցութեան օժանդակութեամբ, եւ երեք լեզուներով՝ Անգլերէն, Ֆրանսեցէն, Սպաներէն:

Թորգոմ Արքեպիսկոպոս Մանուկեան Վերընտրուած

Արեւելեան Ամերիկայի Թեմական 84րդ ժողովը ձայներու բացարձակ մեծամասնութեամբ Առաջնորդ վերընտրեց Գերշ. Թորգոմ Արքեպս. Մանուկեանը, որուն հինգերորդ վերընտրութիւնն է Առաջնորդական նոյն պաշտօնին: Թորգոմ Սրբազան ամենաերկար Առաջնորդական պաշտօնը վարող եկեղեցականն է Ամերիկայի Հայոց եկեղեցական պատմութեան մէջ:

Առաջնորդական պաշտօնին միւս թեկնածուներն էին Ս. Էջմիածինէն, Ներսէս Եպս. Պողոսյանեան եւ Ուստրի (Մեւ.) Ս. Վարդանանց եկեղեցւոյ Հովիւ Հոգշ. Ղեւոնդ Մ. Վրդ. Սամուրեան:

ՊՈԼԻՍ

Հայր Մանուկ Երկաթեան Ազատ Արձակուած

Կիրակի 18 Մայիսին, Մանուկ Վարդապետ Երկաթեան ազատ արձակուեցաւ եւ այժմ կը գտնուի Պոլսոյ Պատրիարքարանը: Պատուիրակութիւն մը, որուն մաս կը կազմէին Դիւանապետ Մեսրոպ Մ. Վրդ. Մուրաֆեան եւ փաստաբան Անդրանիկ Ճինկեօզ գացած են Զանազայի բանտը, իրեն ընկերակցելու մինչեւ Պատրիարքարան:

Հայր Մանուկ ձերբակալուած էր Հոկտեմբեր 1980ին եւ դատապարտուած 14 տարուայ քանտարկութեան եւ չորս տարի ուր ամիս ալ վարչական հսկողութեան: Հայ եկեղեցականը ազատ արձակուեցաւ, Թուրքիոյ մէջ վերջերս փութարկուած ընդհանուր օրէնքի մը համաձայն:

Ուշիկնիքընի Առաջնորդական Պատուիրակ Բարգեւ Էպս. Վարժապետեանի բանտէն ուղղուած իր նամակին մէջ, հայր Մանուկ յայտ կը յայտնէր, թէ իր տնային բանտարկութիւնը կրնար Պոլսոյ Պատրիարքարանին մէջ անցնել:

CRISTALPAR

Warries 999. Capital
Esq. Av. Juan B. Justo
T.E.: 855-0562

Accesorios para el automotor
Venta y colocación en el acto
Audio-faros-bocinas-aire acond.

crisales tonalizados-techos panorámicos-polarizado de cristales
Sábados: abierto hasta las 13:00

“NUR”

Caños de escape
Silenciadores
-Colocación en el acto-

CARABOBO 1702 esq. Castañares, Cap.

Rivadavia 9223 a pasos de autopista
J. B. Alberdi 3569. Capital, esquina Baradero
Anexo Gomeria

Մելգոնեան Կրթական Հաստատություն 60-Ամեակի Ծքեղ Հանդիսությունները Կիպրոսի Մէջ

Նոր Միություններով Պիտի Կրկնապատկուի Աշակերտութեան Թիւր

Միությունայ առաջին մե-
կերթին եւ գիշերօթիկ կրթա-
նական Մելգոնեան վարժա-
նոցի հիմնադրութեան 60
ամեակին մեծաշուք հանդի-
սությունները տեղի ունեցան
Մայիս 10-11 շաբաթավեր-
ջին, այսպէս ձեռնարկնե-
րով: Այս առթիւ, աշխարհի
կրթական Նիկոսիա հա-
ւաքուած էին նախկին Մել-
գոնեանցիները, իրենց սի-
նոդ, յարգանքի եւ երախ-
տականութեան զգացումնե-
րը արտայայտելու համար
հանգիստ իրենց ճան, որ
վեց տասնամեակներ իրեն
սկսեցին մատուցել տղոց
ու աղջիկներուն ջանքեց,
գիտութեան կողմէն, հիմ-
նովին ազգային դաստիար-
ակութիւն, դեռատի հոգի-
ները ջրեղելով արմենական
ոգիով:

Մարտին մէջ հաւաքուած
800 անձերը ցնծաբեր ծամ-
բողոքներով, երբ Հ.Բ.Ը.
Միութեան կեդրոնական
բաշխական ժողովի անդամ
Պրն. Հայկաշէն Ուղունեան
յանուն ցկեանա նախագահ
Պրն. Ալէք Մանուկեանի,
յայտարարեց որ Հ.Բ.Ը.
Միութիւնը որոշած է, յետ
երկարատեւ ուսումնասի-
րութեան, նախատա՛ պահել
զարգացէնքին վայրը եւ
զայն չփոխադրել այլ հո-
ղամաս վրայ:

Որոշում առնուած է, նա-
եւ որ Մելգոնեանի հին
շէնքերը վերանորոգուին,
արդիականանան եւ անոնց
բովն ի վեր բարձրանան
նոր շէնքեր, գոհացնելու
համար կրթական ժամանա-
կակից պահանջները եւ
կրկնապատկելու՝ աշակեր-
տութեան թիւը:

Հանդիսութեան ներկայ-
գտուէր Կիպրոսի Ներկա-
յացողները Տան Նախագահ
Տօքթ. Վաստս Լիսարիտէս:

Հանրապետութեան նախա-
գահ Սփիւրոս Քիփրիանու
ղրկած էր պատգամ մը, զոր
կարդաց պետական ենթա-
բարտուղար Փաթրոքէս
Սթափրու: Նախագահ Քիփ-
րիանու կ'ըսէր. «Սփիւրոսի
մէջ այս ժողովուրդին վե-
րապրումը կապուած է ապա-
հով պահպանմանը մէջ իր
լեզուին, մտաւորական եւ
մշակութային ժառանգու-
թեանց, որոնք կը պահեն
եւ կը պաշտպանեն իր նկա-
րագիրը: Ասիկա, Մելգոնեան
Հաստատութեան ստան-
ձած կարեւոր առաքելու-
թիւնն էր պատմական մշա-
նակեալն էր, երբ 60 տա-
րի առաջ հիմնադրուեցաւ:
Այդ շրջանին իր իրագոր-
ծումները վկայութիւն մըն
են իր առաքելութեան ի

կատար ածման եւ կը հաս-
տատեն իր նշանակեալ-
ութիւնը լրումը»:

Նախագահ Քիփրիանու կը
յայտնէր նաեւ. «Իր եւ իր
կառավարութեան անկեղծ
գնահատանքը այս փոքր այլ
ուժական հայկական հա-
մայնքին օժանդակութեան
համար, Կիպրոսի պարգե-
ման եւ յառաջդիմութեան
մէջ», աւելցնելով.
«Հայ համայնքը կը մաս-
նակցի Կիպրոսի պայքարին
եւ հոգեւարքին, անոր
վերապրումին եւ դատին
պաշտպանութեան համար,
անոր փրկութեան եւ երջա-
նիկ ապագային համար»:

Նոյն օրը, հանդիսութեան
առաջ, տեղի ունեցաւ հոգե-
հանգստեան պաշտօն մը Մել-
գոնեան Հաստատութեան
հիմնադիր բարերարներ
կարգապետ եւ Գրիգոր Մել-
գոնեաններու դամբանին
առջեւ, ուր ծաղկեպսակներ
ղրին նաեւ Նիկոսիոյ բա-
ղաբապետ Լէւոն Տիմի-
թրիատէս, պետական երես-
փոխան Արամ Գալաթեան,
Յունաստանի դեսպան Էմ-
թիմիոս Սթօֆորոփոլոս,
այլ դիւանապետներ, անձնա-
ւորութիւններ ինչպէս նաեւ

Հ.Բ.Ը. Միութեան ԿԵԴՐՈ-
ՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՑԱՆՁ-
ՆԱԽՈՒՄՐԻ ՎԱՐԻՅ ԳԱՐ-
ՏՈՒՂԱՐ ԵՒ ՆԱԽԿԻՆ ՍԱՆ
ՏԻԱՐ ՄԻՐՃԱՆ ԳԻՐԵԱՆ
ՄԱՆԱԿԱՆԱԿԱՆ ԿԸ ՋԵՏԵԼ
ԲԱՐԵՐԱՐՆԵՐՈՒ ԴԱՄԲԱ-
ՆԻՆ ԱՌՁԵՐ:

ESTUDIO JURIDICO

Dr. Bautista Kuyumdjian
Dr. Gabriel E. Williams
Dra. Patricia Kuyumdjian de Williams

Tucumán 1438 - Piso 7º
Tel. 40-6809/7112/49-7049

Հայրենիքի Մէջ

Ինչպէս Կիպրոսի, այնպէս ալ Մայր Հայրենիքի մէջ շատ
քերտ, յուզիչ մթնոլորտի մը ներքին մշտնջող Մելգոնեան
կրթ. Հաստատութեան 60ամեայ շնորհ յոբնեանը, կազմա-
կերպուած հայրենիքի մէջ ուսանող մելգոնեանցի միասին
սամ-սատիկներուն միահամուռ ջանքերով: Հանդիսու-
թիւնը տեղի ունեցաւ Մայիս 17ին, երեկոյեան ժամը 8ին ըս-
կանայ, Ջէյթունի ուսանողական համակարգարաններուն
մասնաշէնքներէն մէկուն սրահին մէջ, ուր աւելի քան երեք
ժամ ներկաները, մեծ մասամբ մելգոնեանցիներ, երեք թե-
կրատը սերունդներու ներկայացուցիչներ, մեծ երկնաշա-
ժուրեհներ եւ սրտի անհուն գոհունակութեամբ լսեցին ամէն
մէկ ելոյթ, իրենք ալ իրենց արտի տուրքը մատուցանելով
այս ամսահ յոբնեանին:

Հանդիսութիւնը սկսաւ Հ.Բ.Ը.Մ.ի եւ Մ.Կ.Հ.ի բայ-
րեզմներով, որոնք կատարուեցան ներկաներուն յոսնկայս
երգերով: Ապա բացման խօսքով հանդէս եկաւ Հա-
մայապետին բանակարական քաճմի ուսանողի՝ Վիլյե-
նալանեանը, որ ի միջի այլոց ըսաւ. «Մելգոնեանը լոկ ար-
տասանող բառ մը չէ մեզի համար, այլ խոսնունդ մըն է մե-
զի արդիւր, հոգեպէս անբաժանելի տամար, որովհետեւ այդ
անունն հետ է կապուած մեր ժողովուրդի պանծալի գաւա-
կներէն շատերու անունները. երաժիշտներ՝ Բ. Կանաչեան
եւ Վ. Պետիսեան, գրողներ՝ Յ. Օշական, Վ. Թէքեան, Վ.
Վահեան, Վ. Մալեան, Յ. Տօնիսեան եւ դեռ շատ ուրիշ-
ներ, որոնք անկապաճ մեծ տեղ ունին սփիւտահայ ողջ
պատմութեան մէջ:

Հրապարակներէն առաջինը, որ իր խօսքը ըսաւ ներկանե-
րուն, հայրենիքի բազմատարակ աղանակներ եւ «Բարակ-
բերք» ի խմբագիրներէն՝ Կարպիս Սուրենեանն էր: Մի քանի
յուզիչ դրուագներու ընդմէջէն իր կեանքի պատկերը տալով,
ան բոլորս համակցեց իր հոգեհարազատ ու անկեղծ գգացում-
ներով, որոնք կուգային իր սիրտի խորէն:

Ապա խօսք տրուեցաւ իրանմանապէս հասարակական
գործիչ եւ յայտնի արձակագիր Ընկ. Հայկ Նազգաշեանին,
որ սեղմ ու պարզ գիծերով մէջ բացատրեց Մելգոնեանի բայ-
րեզմին խորհուրդը, մշտնջող որ ամէն գիտակցից հայ պէտք է
ծառայէ միայն իր ազգայնականման ու հայրենամուտէր
գործին, առանց որեւէ շահախնդրութեան:

Ապա խօսք տրուեցաւ Հայկական ՍՍՀ ժողովուրդական մը-
կարիչ Յակոբ Յակոբեանին, որ իր հերթին եկաւ ապացու-
ցանքով, թէ Մելգոնեանը իրեն համար իրապէս դարձած է ո-
գեշնչող կրթարան մը, որուն արահետով իմ հասած է իր
նպատակի իրականացման եւ առաւել կատարելագործման՝
Մայր Հայրենիքի մէջ:

Ներկաներուն բոլոր ծափահարութեանց տակ բնմ հրա-
պարակներով իրանմանապէս հասարակական գործիչ եւ մանկա-
վարժ, «Միլիակ» գրական հանդէսի գլխաւոր խմբագիր Ընկ.
Օննիկ Սարգիսեանը, որ հայրենիք ծանաղած էր պետական
յատուկ երաւելով, ստանալու համար իրեն շնորհուած Մես-
րոպ Մաշտոցի անուն մրցանակը: Մեր սիրելի հիւրը գտաւ
մասնակցներուն իր խօսքը հրամցնելու եղանակը՝ մի քանի
ծիծաղաշարժ դէպքեր պատմելով Մելգոնեանի իր ուսանող-
ական տարիներէն՝ պահ մը մեզ ալ հոն փոխադրելով: Սա-
կայն, այնուամենայնիւ իրենց երեք մելգոնեանցի, Ընկ.
Օննիկ Սարգիսեանը ըսաւ ամենակարեւորը, թէ «մենք բոլոր-
քա կը հեռանանք այս աշխարհէն, սփիւտեմք իր վերամայ,
բայց այս սուրբ հողակտորը կայ եւ յաւերժ կանգուն կը մը-
նայ»:

Ապա խօսք տրուեցաւ արտասահմանեան ուսանողներու
Հանրապետական խորհուրդի քարտուղար՝ Ն. Բարայ-
նեանին, որ համառօտ կերպով անդրադառնալով հայրենի-
քի մէջ սփիւտահայ ուսանողներուն ունեցած գործունեու-
թեան, գովասանական քանի մը խօսք ալ ուղղեց մելգոնեան-
ցի ուսանողներուն. «Մելգոնեանցիները միշտ նախանձիկ
դիրքում են գտնուել ամէն քաղաքացու իրենց ցուցաբե-
րած ակտիւ մասնակցութեամբ՝ եւ սպորտում, եւ երգչա-
խմբում եւ ուսանողական կեանքում»:

Հանդիսութեան փակումէն առաջ բնմ հրապարակեցաւ հա-
մայապետական վաստակաւոր մարզիչ, Հայաստանի Սպորտ
Կոմիտէի քաճմի վարիչ Յովսէփ Ասատրեանը: Ան Մելգոն-
եանի իր փութաբայան կեանքէն մի քանի հետաքրքրաշարժ
դէպքեր պատմեց եւ ապա ամէնուն ցանկացաւ խաղաղու-
թիւն՝ թէ՛ ընտանիքներում մէջ եւ թէ՛ աշխատանքի ընթաց-
քին: Ապա բոլորէն խնդրեց յոսնկայս մէկ վայրկեան յարգել
այն մելգոնեանցիներուն յիշատակը, որոնք մեզմէ անդարձ
հեռացած են:

Այս բոլորէն ետք տեղի ունեցան արտասանութիւններ եւ
մենք գնդին ի պատիւ Մ.Կ.Հ.ի 60-ամեայ տարեդարձին:

(Երեւան)

Ա. ՍԱՓՍԸԶԵԱՆ

տարբեր երկիրներու Մել-
գոնեանի նախկին Սանուց 16
միութիւններու ներկայա-
ցուցիչներ:
Մելգոնեանի երգչախում-
բը, Սեպուհ Աբգարեանի դե-
կլավարութեամբ, մասնակ-
ցեցաւ արարողութեան:
Կիրակի, 11 Մայիս, կէ-
սօրէ առաջ, տեղի ունեցաւ
հոգեհանգստեան պաշտօն
Նիկոսիոյ Սուրբ Աստուա-

ծածին եկեղեցւոյ մէջ, մաս-
նակցութեամբ Մելգոնեանի
երգչախումբին:
Յորելիական շաբթուան
ընթացքին, նախկին Սանուց
գաղապան միութիւնները ըն-
դունուեցան նախագահներ
Քիփրիանուի եւ Լիսարիտէ-
սի կողմէ, ընկերակցու-
թեամբ երեսփոխան Արամ
Գալաթեանի:
ԹԶՍԿԻՑ

ԱՆԱՆՈՒՆ

Հրպարտ ծաղիկ, անունն լինէ է.
Պարկինն, որ անցաւ բովիդ,
Հեզուկ ու սեւ սաթի վաւ վետ
Յայտը մը ձրգած իր բամակէն:

Դիւան, ծննդիկ, անունն լինէ է.
Դողին՝ գոր Ինչ արաւ հովիկ,
Ու ձայնին որ փաւ կը կանչէ...:

Վայրի ծաղիկ, անունն լինէ է.
Ըսէ, մասուր ու կանանչէ.
Ցանկապատին շուրհին մտած
Վայրի ծաղիկ, անունն լինէ է.:

Ըսպիտակ, կար ու մազաւէ.
Բուրոյ ծաղիկ, անունն լինէ է.
Ըսէ, Բէյ մը գէր չէս դողար,
Հովիկն անոյճ երրորդ փրէյ...:

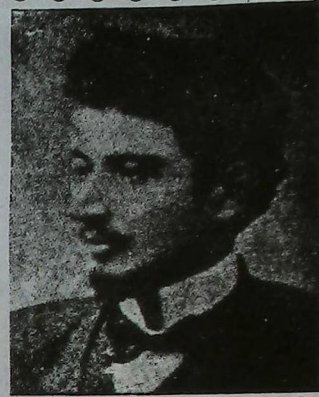
ՎԱՅՐԿԵԱՆ

Թոյլ շրջիւն մը, յետոյ բոյր մը մշկեմի.
Եւ յամբարգին գիրքը ձեռքէս կ'իյնայ վար.
Երազներու պերճուհին է որ կ'անցնի,
Ու կը փոթի ծովակն հոգւոյս՝ մեղմաւար:

Ու կը փոթի ծովակն հոգւոյս մեղմաւար,
Եւ այի՛ք մը թիւը բացած կը վազէ.
Դրկել պօռնիքն իր ձիւն ոսկի աւազէ:

Ո՛վ քաղցրութիւնը մայրածինն իր ծաղիկ.
Ո՛վ պերճութիւնը գրեմագրին իր հրապարտ.
Ճամբուն վերայ՝ իր քայլերուն հետքը վարդ.
Ուր հեշտօրէն կը յաճի զեռ իմ մեծիկ

Սիրտըս՝ քոյ մը՝ մըրքնշողին մէջ անհետ...:

Երեսնի կամերային եւ-
րաժշտութեան տունը տեղի
ունեցած է Միսաք Մեծա-
րենցի ծննդեան հարիւր-
ամեակին նուիրուած երե-
կոյթ մը: Բացումը կատա-
րելով Վահագն Դաթեան՝
Մեծարենցի քնարերգու-
թիւնը բնորոշած է որպէս
նոր բարձունք դարաւոր
հայ գրականութեան մէջ.
Գինք դասելով հայ քեր-
թողական արուեստի դա-
զաթներու շարքը, համե-
մատելով ի. դարու մեծ
քնարերգուներ Սեբեգէ,
Էսենինի, Արթուր Ռեմի-
սկոյի, Կարսիա Լորքայի
հետ:

ԱՔԱՍԻԱՆԵՐՈՒ ԸՈՒՔԻՆ ՏԱԿ

Մաղկներէն յուշիկ թերթեր կը բափէ
Բուրումներով օծուն հովիկն իրիկուան
Հոգիներուն կ'իջէ երազ մը բուրեան,
Ի՛նչ հեշտին է մըրքնշողն այս սատափէ:

Աքսիաներ, գինով լոյս ու տապէ,
Օրորուելով մաքուր շունչ մը կը հեւան.
Մինչ կը ծիւնէ ծաղիկն իրենց հոտեան՝
Ջոր խօսքար՝ հովը գրկել կը շտապէ:

Ու լոյսն անոնց, անխօս հուրի՛ դիւքական
Հըմալագեղ ու վարսէրով արծաթէ,
Շատրուանին կ'իջնէ գուռին մէկ կաթէ:

Ջուրը ցայտէն ծաղիկ ծաղիկ կը կաթէ.
Վըրիտ, ինչպէս լոյսէ արցունք մանկան,
Նըւազն անոր կը հեծնէ հեշտական:

Մաղկներէն հովը թերթեր կը բափէ...:

ԿԻՐԱԿՄՈՒՑՔ

... Եկեալքս ի մտանէ արեգական
տեսաք զորս երկոյիս...:

Յուշիկ փախչող իրիկուան ծիրանի լոյսն է զըւարթ...
Ոսկի թելեր՝ պլլուած խուկնի բաւիշ մըշուշին.
Կապոյտ ծոպեր, ծիածան, ծըփուն ձայներ, միստիք վարդ
Լոյսէ արցունք մտնելուն՝ որունք համդարտ կը մաշին:

Խուկնի ծարաւ իմ հոգիս կը ծըծէ պահն այս համդարտ,
Ոսկեկըրակ աչքերով բուրվառներն երբ կը ճոխն.
Պակուցում մը հոգեգրաւ հոն կը թողու զիս անթարթ,
Կը գգամ համբոյրն իմ հոգիս պարուրող բիւ մարմաշին:

Մեղեքիկ երանգներ կ'օծեն պարոյրը խուկնին.
Խորհուրդին եմ ծերադիր քաղցկններս խաշանիշ՝
Ու կը սպասեմ որ ծագի հոգւոյս պայծառ Կիրակին...

Ջահերն հիմակ կ'երազեն համակ գիւմրիւք ու թարշիշ...
Կամերներէն, խորանէն կը ծագին լոյս ու ծիծաղ.
Հոգիս քիշ քիշ կը թաղուի անուրջին մէջ այս չինաղ:

Յուշիկ փախչող իրիկուան ծիրանի լոյսն է զըւարթ...:

ՄՏԱԾՈՒՄՆԵՐ ՄԻՍԱՔ ՄԵԾԱՐԵՆՑԻՆ

• Արուեստին մեծագոյն՝ դրոշմ գաղափարը դիւրամատոց ըլլալն է:

• Ինչպէս որ արտաքին քննադատը կը ջանայ հեղինակին հոգիին թա-
փանցել, նոյնպէս ալ, փոխադարձաբար, հեղինակը ինք՝ պայմանադրակա-
նութեան փոշին թորումը՝ պէտք է որ ձգտի իր հոգիին դուրս ելլել, արտադ-
րող եւէն անջատելու է պահ մը դատող եւր՝ որ պաղարին լուրջ զննութիւնով
թերեւս ճոր կողմնադուրս կարենայ սփռել մտք մնացած անհիմներու մէջ:

• Բանաստեղծը բնութեան ցոլացումը պէտք է ըլլայ, թէ ոչ բանաստեղծ
չէ՛ իրապէս. քերթումները իրեն բառ պէտք է ունենան տերեւին թրթուրը,
թուլունցի դալայլը, մարդերուն գորովը, դաշտին ու լեռան մշտանցող գորու-
թիւնը:

• Բանաստեղծութիւնը պիտի կրնար նմանցուի անհունորէն թարմ, չքնաղ,
գեղատեսիլ ծաղիկի մը՝ որուն բոյրն ալ կ'երեւակայենք ու կ'զգայք հեռունէն
եւ որ սակայն քիշ մը կը տխրեցնէ մեզ՝ վաւանդ կը փորձէ ու կը խաթ մը
հոտառութիւնը. քայք ո՛վ պիտի ժխտէր պնդել թէ բոյրը միակ հմայքն է
ծաղիկին:

Մեծարենցի շիրիմը, Պոլիս

Rossi y Cia

Empresa funeraria
Velatorios Propios
Scalabrini Oriz 959. T.E.: 772-5966/9674/773-0366

Obras
Sociales
Colectividades
Jubilados y
Pensionados

Conjunto Instrumental Armenio

KURKEN ALEMSHAH

T.E.: 941-1554
431-8867

Jujoy 1153
Capital

Երեկոյթի ընթացքին Մի-
սաք Մեծարենցի գիւմրի
քերթողութեան մասին խո-
սած են նաեւ Երեսնի պե-
տական համալսարանի ուսա-
նորուհի Վիդիէթ Նալչանեան
(Կիարսէն), Մարօ Մար-
գարեան եւ Կարպիս Մուրե-
նեան: Արտասանուած են Մե-
ծարենցի քերթումներն ու
միկնարանուած երգերը Մե-
ծարենցի բառերու հիման
վրայ յօրինուած:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ուսումնասիրութիւն Սփիւռքի Մասին

Երեւանի Պետ. համալսարանի Հրատարակչությունը լույս էրձայանում Յու. Բաբայանի «Հայրենիք» ամսագրի հիմնադրման 100-ամյակի առթիվ (1920-1980 թթ.)» գիրքը։ Այնտեղ ասվում է, որ 1920-1980 թթ. ընթացքում հայրենիքը հայրենասիրական խորագրով հայտնի էր։

Նկատի առնելով այս բոլորը, կազմակերպված Հայոց ճգնաժամի ողբերգական իրադարձությունները եւ հայ սփիւռքի կազմավորման հարցերը։ Նկատի առնելով այս բոլորը, Հայաստանի կուսակցական թէ պետական ղեկավարությունը, կը շարունակէ հեղինակը, լրջօրէն մտահոգուեցան արեւմտահայ տարագիր բնակիչներու նկատմամբ, հետեւողականօրէն անդրադարձաւ յայն հարցին, թէ ի՞նչ ո՞ր կը բնկուին սփիւռքահայ զանգուածներու միտքերն ու կայացքները, ի՞նչ անցուղիներ կը կատարուին անոնց մէջ եւ ինչպէ՞ս կարեւոր է թեթեւեղ անոնց վիճակը կարելիութեան սահմաններու մէջ կազմակերպելով անոնց հայրենադարձութիւնը։

Արեւիային հարուստ եւ փաստական նիւթերու հիման վրայ դրուած այս գիրքին

մէջ կը հետազոտուին ու հանգամանօրէն կը վերլուծուին 1921-1936, 1946-1982 թուականներու հայրենադարձութիւնը։ Կը խօսուի հայրենիք վերադարձած հայոց կատարած ներդրումներուն մասին՝ հայկական հանրապետութեան տնտեսութեան, դիտութեան եւ մը շարքի տարբեր ոլորտներուն մէջ։ Առանձին գլուխներ նուիրուած են Հայաստանի Օգնութեան Կոմիտէի (ՀՕԿ) գործունէութեան հայրենիք-սփիւռք կապերու զարգացման եւ հայրենադարձութեան իրականացման ուղղութեամբ։

Սփիւռքի հետ կապերը աւելի ընդլայնելու եւ խորացնելու համար, 1964 թուին ստեղծուած Սփիւռքահայութեան հետ Մշակութային Կոմիտէն, որ իր վրայ վերցուց սփիւռքի հայապահպանութեան հարցը աւելի հաստատուն հիմքերու վրայ դնելու գործը։ Հաստատուած հանրապետութեան պետական, հասարակական եւ մշակութային կազմակերպություններու ամենօրեայ օգնությունը, Կոմիտէն ծաւալեց իր օգտաշատ գործունէությունը՝ հայրենիքի եւ սփիւռքի միջեւ լայն կապեր զարգացնելու ուղղութեամբ։

Գիրքին հեղինակը՝ Յովիկ Մեխիզէթեան, պատմական գիտություններու թեկնածու է, Երեւանի Պետ. համալսարանի հայ ժողովուրդի

Պետական Ակադեմիական Երգչախումբի Ցիսնամեակը

Հայաստանի պետական ակադեմիական երգչախումբը բոլորած է իր կազմութեան յիսնամեակը։ Այս առիւթով յիշատակուած հանգիստի մը տեղի ունեցած է Միծեմնակաբերդի քարանձախի վրայ գտնուող մարզական-համերգային աւանդին մէջ, ուր ներկայ եղած է մասնապետական Բացումը կատարած է Մշակույթի նախարար Յուրի Մելիքի Օհանջանեան, շնչունով երգչախումբին ղեկը հայկական խմբերգային արուեստի տարածման եւ ծառայողական մարզին ներս։ Ակադեմիական երգչախումբը հիմնած է Թաթուլ Արուսեան, որմէ ետք ղեկավար նշանակուած է Արամ Տէր-Յովհաննիսեան, իսկ 25 տարի է ի վեր խմբավարն է Յովհաննէս Չէֆիչեան։

Երգչախումբի յիսնամեակը պատկեր ներկայացուցած է Հայաստանի երգչախումբերուն ընկերութեան նախագահուին՝ Էմմա Մատուրեան։ Ողջունի խօսքեր արտասանած են Հայաստանի երաժշտական միութեան նախագահ Եղարշ Միրզոյեան։ Շնորհակալութեան խօսքով հանդէս եկած է Յովհաննէս Չէֆիչեան։ Հանգիստի մը վերջ գտած է համերգով։

պատմութեան մամբռնի դասախոս։ Անոր գրչին կը պատկանին «Արեւմտահայերէն բնագաղթը եւ սփիւռքահայերի հայրենադարձութիւնը» Խորհ. Հայաստան (1915-1940 թթ.)» գիրքը հայրենիք-սփիւռք կապերու պատմութեան նուիրուած բազմաթիւ յօդուածներ։

«Հայերէն Մեր Խօսքը, Լեզուն»

Կը Ստանայ Լաւագոյն Հաղորդաշարի Մրցանակ

Հայաստանի կառավարութեան խորհուրդի որոշումով 1985ի պետական մրցանակ շնորհուած է լաւագոյն հեռուստատեսային «Մեր Խօսքը, մեր լեզուն» հաղորդաշարի հեղինակ եւ հաղորդավար, Հայաստանի Ակադեմիայի լեզուի ինստիտուտի խօսքի մշակույթի բաժնի վարիչ Արտեմ Սարգսեանին եւ հաղորդաշարի գիտական ղեկավար Ռոյն Ինստիտուտի փոխ տնօրէն Փրոֆ. Նուարդ Պազմասեանին։

Ահա արդէն եօթ տարի է, ամէն շաբաթ կը պատկերաւորուին «Մեր լեզուն, մեր Խօսքը» հաղորդաշարի միջոցով ժամ տեւող բողոքականները։ Անոնք ամբողջովին նուիրուած են Հայոց լեզուն անոր հարազատութիւններու բացայայտման, անկրկնելի գեղեցկութեան ցուցադրման, յատուկ ուշադրութեամբ, որպէսզի ցոյց տրուի տարբեր մարզերէ ներս Հայոց Լեզուի նուիրութիւնը, տարբեր մասնագիտութեան տէր մարդիկ կը հրաւիրուին, որոնց հետ կը կազմակերպուին հետաքրքիր ասուլիսներ, կ'օգտագործուին բառերական տարբեր, երաժշտութիւն, եր-

գիծանք եւ այլ հմարմներ, որոնք բոլորն ալ ուղղուած են միեւնոյն գոյնի Ոպտակին՝ Հայոց լեզուի Ոկտանք սիրտը եւ պատկառման հրաշքը։

Հաղորդավարը ցոյց կուտայ Հայոց լեզուի բանաւոր եւ գրաւոր գործածութեան ժամանակ թոյլ տրուող լեզուական սխալները, սայթափումները, աղաւաղումները։ Հաղորդաշարի դիտողութիւններու հայկական մայրցամաքի լեզուի անադարտութիւնն է, պայքարը լեզուական ամէն կարգի աղաւաղումներու, անհարկի լեզուական փոխանութիւններու, կեղծ «միջազգային» բառերու գործածութեան դէմ։ Հաղորդաշարը պաշտպանութեան տակ կ'առնէ հայեցի բառերն ու արտայայտութիւնները։

Հեռուստայի դիտողներուն ուշադրութիւնը գրաւեց սոյն որակի լաւարձը, հարիւր հազար հոգիներ գնահատման խօսք ըսին այս առիւթ։

«Մեր լեզուն, մեր Խօսքը» հաղորդումի գնահատումը ցոյց կուտայ, որ պետականութեան լեզու՝ հայոց լեզուն պետութեան հովանին կը վա-

ՀԱՅՐԵՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ...

Հայաստանի Թատերական Ընկերութեան 7-րդ Համագումարը

Վերջին Երկու Տարիներուն Հայաստանի Թատրոնները

Պատրաստած են 166 Նոր

Բեմադրութիւններ

պետական մրցանակներով՝ զանազան մեքենայացումներու համար։

Համագումարը ընտրած է

ղեկավար մարմիններ։ Ընկերութեան նախագահ վերընտրուած է Հրաչեայ Դափյան-եան։

Dr.

Luis H. Vertanessian

Escribano

Tucumán 1455 7° F

T.E.: 46-2649

Para la Comodidad de la
Colectividad Residente en
BELGRANO

María Teresa

REPOSTERIA Y COMIDAS ORIENTALES PARA LLEVAR

LEHMEYUN BACLAVA ETC

Se preparan comidas y postres por encargo

Amenábar 2059 Capital

Especialistas en Manti

Las pieles de esta temporada

Impactados por las pieles que vimos hace unas semanas en el desfile organizado por la Escuela Armenia de Vicente López, fuimos a visitar a los dueños de "Piel Chic", para

que nos dieran algunos consejos sobre qué piel es más conveniente, ahora que comienza el invierno.

Muy atentamente, los Sres. Mario, Rodolfo y Má-

ximo, nos dijeron que lo último, en moda, es realzar la prenda con grandes mangas sisas y cuellos un poco más grandes que las que se usaban el año pasado.

Se usan los grandes chaquetones 7/8, con el detalle de pequeños puños fruncidos, y en algunos casos, combinados con cuero al tono; también se usan — y por supuesto son mucho más sofisticados y exquisitos — los grandes blusones de largo importante.

Este año también se han alargado los tapados.

La piel puede ser utilizada a toda hora. Es una prenda elegante y sugestiva.

Si nos proponemos comprar un abrigo para toda ocasión, lo más adecuado en la nutria sin depilar, con nuevos colores, dentro de la gama de marrones, y el negro, muy utilizado en chaquetones y abrigos largos.

También son sumamente elegantes los guanquitos de color rojizo y pelo ordenado; especialmente algunos tratados en ocre y gris.

Otra piel elegante es el lince de tono claro, que resalta sus manchas negras; además del zorro y los gatos salvajes.

La novedad son los pilotos reversibles de piel, última moda en Europa, muy prácticos para cualquier clima.

Mucho más sofisticados resultan el zorro de Kamchatka, de color fuego, los zorros de Groenlandia y los zorros plateados, en chaquetones trabajados con bastones en gajos.

Una nueva alternativa es el firch, piel de origen ruso, que da el efecto del visón y de una marta cibulina en color beige.

TERKA

S.A.C.I.F.I. y A.

Fábrica de tejidos

Fábrica:

Sarandí 2899. San Justo. Bs.As.T.E.: 651-1651/0634

Administración y ventas:

Moreno 1235. Cap. T.E.: 37-3829/37-6102

Conozca en octubre la Madre Patria

Viaje a Armenia por U\$S 1.800 con el Instituto Cultural Ereván de Montevideo

En el próximo mes de octubre, visite los lugares históricos de nuestra Madre Patria. Dos semanas inolvidables con pensión completa en hoteles de primera categoría. A precios fuera de competencia. Posibilidades de pago con financiación y de tours a otras ciudades europeas. Escribanos para solicitar detalles a:

INSTITUTO CULTURAL EREVAN

Dr. Duvimioso Terra 2269. Montevideo, Uruguay

o llámenos los viernes,

de 20 a 23 hs. al (059) 20-7291

Cocina

De Oriente con amor:

Quebet Samac

INGREDIENTES:

1 kg. de filetes de corvina o surubí,
300 grs. de bulgur fino,
ralladura de media naranja,
ralladura de medio limón
2 tazas de aceite,
2 cucharadas de cebolla picada,
2 cucharadas de menta seca o yerbabuena freca,
1 cucharada de albahaca fresca,
sal, pimienta, nuez moscada y canela.

Relleno:

7 cucharadas de cebolla cortada en rebanadas finas,
50 grs. de almendras,
50 grs. de piñones.

PREPARACION:

Pasar dos veces consecutivas por la máquina de picar carne, los siguientes ingredientes: los filetes de pescado, las ralladuras de naranja y limón, las dos cucharadas de cebolla picada, la albahaca y la yerbabuena.

Agregar, luego el bulgur y volver a pasar por la máquina de picar carne.

Unir todos los ingredientes con agua, trabajando con las manos, hasta obtener una pasta blanda.

Aparte, preparar el relleno: dorar por separado las cebollas, las almendras y los piñones.

Extender la mezcla en una fuente de horno aceitada.

Cubrir con el preparado de pescado, formando una capa de 3 centímetros de espesor.

Alisar la superficie.

Cortar profundamente, hasta tocar el fondo de la fuente, en porciones de 10 cms. de lado.

Luego, valiéndose de un tenedor, marcar surcos en las porciones, formando rombos.

Rociar con aceite y cocinar a horno vivo durante diez minutos.

Reducir luego el calor del horno, a moderado, durante 30 minutos.

Servir con ensalada.

Sugerencia: Con estos mismos ingredientes, se pueden formar alondrigas chatas y freírlas en aceite. Resulta un plato sabrosísimo.

Para evitar el olor a pescado en la máquina de picar carne: Lavar la máquina antes como de costumbre y luego enjuagarla con bicarbonato de soda.

Donaciones a Sardarabad:

Con motivo del nacimiento de su nieto, Nicolás Fernando Balassanian, el Dr. Sarkis Balassanian y Sra. donan A 30.

EL PROFESIONAL LOS RECETA BARTAMIAN LOS DISEÑA SU HIJO LOS PREFIERE LINEA PIE/RECTOR DE ORTOPEdia BARTAMIAN

Calzado Correctivo

Calzado Deportivo

PLANTILLAS CORRECTORAS

Ortopedia Bartamian también las pone a sus pies.

ARTICULOS DE ORTOPEdia EN GENERAL

Descuentos desde el 30% a Obras Sociales. Consulte con su Obra Social sobre otros beneficios.

BARTAMIAN

Av. Belgrano 1699 Tel. 45-5213 Bs. As.
Av. 7 N° 1134 Tel. 3-4635 La Plata

Periódico Armenio "SARDARABAD" de la ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN

Redacción y Administración
Cnel. Niceto Vega 4779
1414 - CAPITAL FEDERAL
T.E.: 771-2520

Horario de atención: Lun. a vie. de 10.00 a 19.00 hs.

Registro Nac. de la Propiedad Intelectual 278.315

Director NAHABET NAHABETIAN

Corresponsalia, receptoria de avisos y suscripciones en BRASIL
Sr. Hrair Chahinian
Av. Coxingui 191 Ap. 64
Cep. 00579-SAN PABLO
T.E.: 813-4791

URUGUAY
Dr. Pedro Danielian
Benito Blanco 675. Ap. 201
T.E.: 70-3114 MONTevideo

CORDOBA
Sr. Luis Sourenian
Camacá 146
5.000-CORDOBA
T.E.: 51-4893